

Bilag til F. t. L. om Landbrugets Gældsforhold m. m.

og Hypotekforeninger, Sparekasser, Banker og Handels- og Haandværkerforeninger, altsaa repræsenterende samtidig *Kreditorsiden*.

Til dette Udvalg skulde da enhver Landbruger og enhver af hans Kreditorer kunne henvende sig med Anmodning om en praktisk og tilbunds-gaaende Sanering af hans og Ejendommens Gældsforhold.

Det gaar imidlertid ikke an, at disse stedlige Udvalg virker uden nogen Forbindelse med hinanden og uden Vejledning i fælles Retningslinjer. Der bør derfor oprettes et sagkyndigt *Landsudvalg*, der kan danne den nødvendige Forbindelse mellem Udvalgene, vejlede dem og idethele bistaa Justitsministeriet med Lovens nærmere Gennemførelse i Praksis, ogsaa ved Tilrettelæggelsen af Arbejdet og ved Valget af de rette Folk. Det er givet, at Centraladministrationen, der i Forvejen er overbebyrdet med Arbejde, ikke kan paatage sig dette meget omfattende og tidkrævende Arbejde.

3). Ved Løsningen af denne Opgave bør man dernæst overveje en af Kreditforeningsdirektør *Orla Buhl* fremsat Tanke. Denne Tanke gaar i Korthed ud paa, at et sagkyndigt Udvalg, som f. Eks. det ovennævnte, skal foretage en Ansættelse af vedkommende Ejendoms Værdi i Handel og Vandel, altsaa en fornuftig Købers Pris, og at derefter de Kreditorer, hvis Pantefordringer eller personlige Fordringer ligger over denne Værdigrænse, skal have Valget mellem *enten at overtage Ejendommen til den saaledes ansatte Værdi, eller give Henstand med Renter og Afdrag* eller som det hedder at lade deres Fordringer indkapsle foreløbig. Dette Valg er en Prøvesten for saavel Værdiansættelsens Rigtighed som for Tiltroen til Ejerens Dygtighed og Sparsommelighed. Denne Tanke maa imidlertid udformes nærmere. Departementschef *Waage* har ogsaa givet et vægtigt Bidrag til Indkapslingsspørgsmaalet. Paa visse Punkter er jeg enig med ham, paa andre Punkter med Direktør *Buhl*. Jeg skal i det følgende søge at begrunde et Forslag, der synes mig at give en Løsning, der tager retfærdigt Hensyn baade til Debitorsiden og Kreditorsiden.

Man maa give *Orla Buhl* Ret i, at Kreditorerne maa have en vægtig Stemme ved Afgørelsen af, om Skyldnerne skal fortsætte eller ej. Men jeg er enig med *Waage* i, at ubetinget eneraadende bør de ikke være i dette Spørgsmaal.

I. Hvis den paagældende Landmand efter Kreditorernes Erfaring har vist sig *uduelig* eller *mindre dygtig* eller *uøkonomisk* eller *letsindig*, og han saaledes har mistet deres Tillid, bør Kreditorerne have Ret til at *fjerne* ham og finde en anden, der er dygtigere til at administrere Ejendommen; og denne